

Politisk budgetvejledning for budget 2020

0. Indledning

Formålet med dette notat er at etablere de overordnede rammer for budgetlægningen for 2020 og overslagsår.

Dato 21-03-2019

Gruppeformandskredsen evaluerede på deres møde i november 2018 den politiske behandling af budget 2019. De ønsker og forbedringer, der blev drøftet og fremsat af gruppeformandskredsen er indarbejdet i planen for den politiske behandling af budget 2020.

Sagnr: 1-21-78-2-19

Notatet indeholder en kort redegørelse for det økonomiske udgangspunkt for budget 2020 på sundhedsområdet. Herefter er der en tidsplan for den politiske behandling af budget 2020, hvoraf der fremgår dato, aktivitet og hvilket materiale der præsenteres.

Side 1

Herudover er der en tidsplan for inddragelsen af MED-systemet i budgetlægningsprocessen.

1. Det økonomiske udgangspunkt for budget 2020 på sundhedsområdet

I forbindelse med budget 2019 blev der vedtaget besparelser og prioriteringer i både budget 2019 og budget 2020. Dette betyder, at der overordnet er budgetlagt for 2020 og at der i den forbindelse som udgangspunkt er taget hånd om den udfordring som Region Midtjylland ellers ville stå over for i budget 2020. Udgangspunktet for budget 2020 er derfor, alt andet lige, at der er balance i budgettet.

Der er dog fortsat en række usikkerheder, der især skyldes tre forhold. Et af forholdene er, at det er uvist præcis hvor meget realvæksten i de kommende års økonomiaftaler vil bidrage med. Derudover er det også uvist, hvordan udviklingen i udgifterne til især hospitalsmedicin vil være. Endelig er der usikkerhed om udviklingen i bloktilskuddet.

Der foreslås en tidlig politisk drøftelse af, om der i budgetprocessen skal ske større omprioriteringer for at frigøre midler til politisk prioritering. Balancen i

budget 2020 medfører, at hvis der ønskes midler til prioritering på nogle områder, skal der findes besparelser på andre områder. Dette skal ses i lyset af følgende forhold:

- Besparelserne i Spar2015-2019 er først endeligt gennemført med udgangen af 2019.
- Der er vedtaget en række besparelser i forbindelse med budget 2019. Disse besparelser berører både budget 2019 og budget 2020.
- Hospitalerne beretter om et stort økonomisk pres og på flere hospitaler er der interne besparelser for at håndtere udfordringerne, jf. ovenfor.
- Omprioriteringer for at frigøre midler til politisk prioritering vil skabe et yderligere pres på hospitaler, stabe m.v., der allerede arbejder med at indfri de eksisterende besparelser.

Psykiatri

Ved 1. behandlingen af budget 2019 er der med flerårsoversigten på s. 27 – 31 i budgetnotatet vedtaget, at *'Der afsættes årligt 20 mio. kr. til et løft af psykiatrien. Midlerne findes indenfor psykiatriens eget budget gennem effektiviseringer mv.'*

Effektiviseringerne i psykiatrien er en del af transformationen, der berører hele sundhedsvæsenet i Region Midtjylland. Med transformationen skal psykiatrien levere samme effektiviseringer og besparelser som i somatikken. Modsat somatikken bliver de frigjorte midler som følge af effektiviseringerne ikke omprioriteret til andre bevillingsområder, i stedet anvendes midlerne til at styrke psykiatrien.

En del af besparelserne i budget 2019 og 2020 vedrørende digitalisering vil også berøre psykiatrien. De midler der findes i psykiatrien som følge af besparelserne i budget 2019 og 2020, vil ikke indgå som en del af de 20 mio. kr. til et løft af psykiatrien. Regionsrådet vil i forbindelse med udmøntningen blive forelagt konkrete sager vedrørende besparelserne.

Besparelsen på de 20 mio. kr. årligt skal således findes ud over de besparelser, der blev vedtaget i forbindelse med budget 2019, og skal herefter anvendes til at styrke psykiatrien. Det forventes, at der i processen udarbejdes forslag til, hvordan midlerne skal findes og hvor de skal prioriteres.

Psykiatrien har igangsat en proces i forhold til at identificere mulige indsatsområder, hvor der kan ske en omlægning med henblik på at skabe et økonomisk råderum. Dette må ikke blive en mekanisk tilpasning af småting, det skal gøres velovervejet i forhold til psykiatriens målbillede og et overordnet ønske om at omprioriteringen styrker fagligheden. Blandt disse indsatsområder kan nævnes:

- optimere behandlingen gennem identificering og implementering af det hensigtsmæssige flow ved indlæggelser samt arbejde med at lade patientens konkrete behov afgøre indsatsen eksempelvis gennem anvendelse af differentierede forløb
- optimere tilrettelæggelse af ambulante behandlingspakker samt arbejde behovsorienteret og patientstyret med ambulante aktiviteter

- aktiv indsats i forhold til nedbringelse af sygefravær samt en systematisk rekrutterings- og fastholdelsesindsats blandt andet med henblik på nedbringelse af sygefravær
- optimere og effektivisere vores administrative understøttelse blandt andet gennem digitalisering

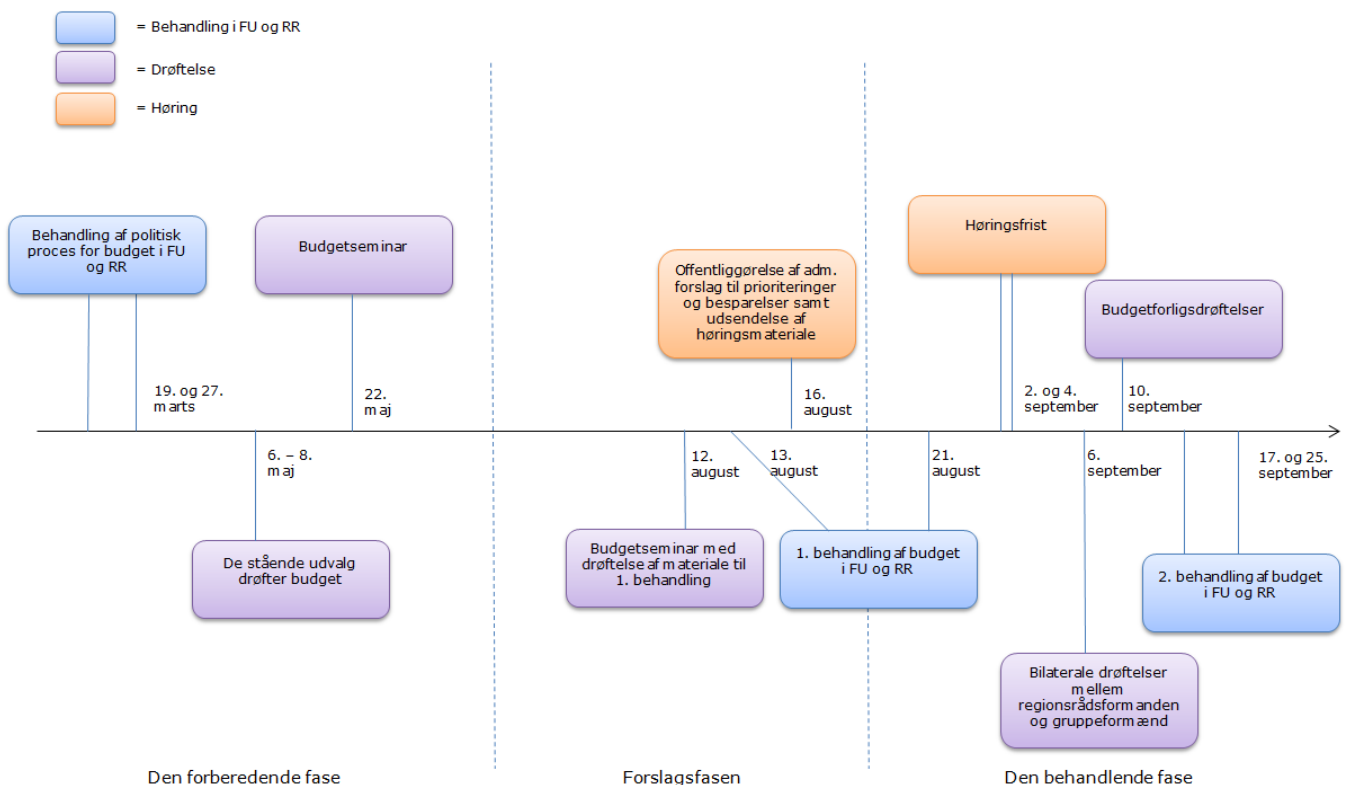
Dette arbejde er i proces, hvor også en drøftelse i MED-systemet vil være en del af processen. Den videre proces indeholder endvidere en prioritering af, hvilke indsatsområder, der vil blive tilført midler.

2. Forslag til den politiske behandling af budget 2020

Den politiske behandling af budget 2019 blev evalueret i gruppeformandskredsen i november 2018. De ønsker og forbedringer, der blev drøftet og fremsat af gruppeformandskredsen er indarbejdet i det nedenstående udkast til planen for den politiske behandling af budget 2020.

Nedenfor er en tidslinje med nogle af de centrale tidspunkter i budgetprocessen skitseret.

Figur: Budgetprocessen

Nedenfor er processen beskrevet i tre hoveddele:

- *Den forberedende fase fra marts til maj*

I den forberedende fase præsenteres regionsrådet for forudsætningerne for budgettet, hvorudfra der kan tages stilling til, hvorvidt der skal være midler til prioritering, eller om det er nødvendigt at finde besparelser for at få balance i budgettet. Først vedtages den politiske budgetvejledning i marts, hvor det økonomiske udgangspunkt er beskrevet. Senere drøftes mulige besparelser og prioriteringer på de stående udvalgs møder i maj og af hele regionsrådet på regionsrådets budgetseminar i maj.

På budgetseminaret i maj bliver der præsenteret forventninger til den økonomiske situation for det kommende budget. Forventningerne vil være behæftet med usikkerhed, da Økonomiaftalen først forventes klar i starten af juni. Der vil på budgetseminaret også blive præsenteret forskellige scenarier, der beskriver hvilke håndtag, der kan anvendes for at skabe budgetbalance, når udfaldet af Økonomiaftalen kendes.

- *Forslagsfasen fra juni til august*

Såfremt det i den forberedende proces besluttet, at der skal findes midler til prioritering eller besparelser, vil det i forslagsfasen blive drøftet, hvilke forudsætninger Økonomiaftalen giver.

I juni, kort efter indgåelse af Økonomiaftalen mellem regeringen og Danske Regioner, orienteres regionsrådet om Økonomiaftalen og hvilken betydning den har for Region Midtjylland.

På budgetseminaret i august drøfter regionsrådet administrationens forslag til materialet til 1. behandlingen, budgetnotatet. Herudover vil administrationens forslag til prioriteringer og besparelser blive præsenteret, til efterfølgende drøftelse af regionsrådet. I forbindelse med budgetseminaret vil der også være gruppemøder, forud for et møde i gruppeformandskredsen dagen efter budgetseminaret. Med drøftelserne på budgetseminaret tilkendegiver regionsrådet, hvilken retning de ønsker i forhold til at sikre budgetbalance ved brug af prioriteringer og besparelser. Den endelige beslutning om, hvilke håndtag der skal anvendes til at skabe budgetbalance, forhandles i budgetforliget, hvor der forhandles om prioriteringer og besparelser.

Budgetnotatet vil indeholde afsnit om forudsætningerne for økonomien som eksempelvis Økonomiaftalen og budgettilpasninger. Herudover vil der være afsnit om anlægsbudget og flerårsoversigt. Administrationens forslag til prioriteringer og besparelser vil indeholde flere konkrete forslag til prioriteringer og besparelser end der er behov for. Herudfra skal regionsrådet vælge, hvilke forslag der skal arbejdes videre med for at opnå budgetbalance.

Budgetnotatet offentliggøres ved udsendelse af dagsorden til forretningsudvalget d. 8. august 2019. Administrationens forslag til prioriteringer og besparelser redigeres på baggrund af drøftelserne på budgetseminaret i august, hvorefter det offentliggøres d. 16. august 2019. Både budgetnotatet og administrationens forslag til prioriteringer og besparelser sendes til høringsparterne d. 16. august 2019.

- *Den behandlende fase fra august til september*

I den behandlende fase behandler forretningsudvalget og regionsrådet budgetnotatet og administrationens forslag til prioriteringer og besparelser. Ved 1. behandlingen af budgettet behandles kun budgetnotatet. Herefter er der bilaterale drøftelser mellem regionsrådsformanden og gruppeformændene, samt budgetforligsdrøftelser. Disse drøftelser kan tage udgangspunkt i materialet til 1. behandlingen og administrationens forslag til prioriteringer og besparelser.

I starten af september modtages hørings svar til 2. behandlingen af budgettet. På baggrund af de indkomne hørings svar har regionsrådet mulighed for at drøfte hørings svarene i forhold til budget 2020. Direktionen vil være tilstede ved drøftelsen af hørings svarene, for at svare på evt. spørgsmål vedrørende hørings svarene.

Umiddelbart inden budgetforligsdrøftelserne udsendes formandens forslag til budgetforlig til regionsrådet. Indtil da er der tale om administrationens forslag til både budgetnotat og prioriteringer og besparelser. Det samlede budget 2. behandles af regionsrådet d. 25. september 2019.

I tabellen nedenfor er tidsplanen for den samlede politiske behandling af budget 2020.

Tidsplan for den politiske behandling af budget 2020

Dato	Aktivitet	Materiale
<i>Den forberedende fase fra marts til maj</i>		
19. og 27. marts	Forretningsudvalget og regionsrådet behandler politisk budgetvejledning for budget 2020	Politisk budgetvejledning
8. april	Temamøde for regionsrådet, hvor der evt. vil være punkt vedrørende budget 2020	
6.-8. maj	De fire stående udvalg drøfter prioriteringer og besparelser i budget 2020	
21. maj	Fællesmøde mellem forretningsudvalget og RMU – bl.a. med en drøftelse af økonomien	
22. maj kl. 9.30	Budgetseminar	Præsentation af forventninger til økonomien, herunder udfordringer, prioriteringer og besparelser
<i>Forslagsfasen fra juni til august</i>		
18. juni	Orientering af regionsrådet om Økonomiaftalen 2020 (tentativt)	Økonomiaftalen
8. august	Budgetnotat med administrationens forslag til 1. behandling af budget offentliggøres på forretningsudvalgets dagsorden	Budgetnotat, der er administrationens oplæg til 1. behandling af budgettet

12. august	Budgetseminar hvor regionsrådet drøfter budgetnotatet. Administrationens forslag til prioriteringer og besparelser præsenteres og drøftes på seminaret. I forbindelse med seminaret vil der også være gruppedrøftelser forud for drøftelse i gruppeformandskredsen d. 13. august	Budgetnotat suppleret af administrationens forslag til prioriteringer og besparelser
13. august	Drøftelse i gruppeformandskredsen med mulighed for tilbagemeldinger fra gruppemøder d. 12. august	
16. august	Offentliggørelse af administrationens forslag til prioriteringer og besparelser. Det samlede materiale med budgetnotat og administrationens forslag til prioriteringer og besparelser sendes samtidig til høringsparterne.	Budgetnotat og administrationens forslag til prioriteringer og besparelser.
<i>Den behandlende fase fra august til september</i>		
13. og 21. august	Forretningsudvalget og regionsrådet 1. behandler forslag til budget 2020	Budgetnotat
23. august	Kontaktudvalget drøfter fastsættelsen af det kommunale udviklingsbidrag på det regionale udviklingsområde	
2. september kl. 12.00	Frist for høringssvar fra HMU til 2. behandlingen + høringssvar fra evt. øvrige høringsparter	De samlede høringssvar sendes til regionsrådet hurtigst muligt efter høringsfristen
4. september kl. 12.00	Frist for supplerende høringssvar fra RMU med opsamling på høringssvar fra HMU	Høringssvaret fra RMU eftersendes til regionsrådet hurtigst muligt efter fristen
5. september	Regionsrådet har mulighed for at drøfte de indkomne høringssvar i forhold til budget 2020. Direktionen vil være tilstede til at besvare evt. spørgsmål	
6. september	Bilaterale drøftelser mellem regionrådsformand og gruppeformænd	Der tages udgangspunkt i budgetnotatet samt administrationens forslag til prioriteringer og besparelser
9. september kl. 12.00	Udsendelse af formandens forslag til budgetforlig	
10. september kl. 13.00	Budgetforligsdrøftelser	Budgetforlig

17. og 25. september	Forretningsudvalget og regionsrådet 2. behandler forslag til budget 2020, herunder eventuelle ændringsforslag	Budgetbemærkninger, der er materialet til 2. behandlingen, fremlægges på regionsrådsmødet d. 25. september
22. oktober	RMU afholder fællesmøde med forretningsudvalget om blandt andet det vedtagne budget 2020	

3. Tidsplan for dialog og inddragelse af MED-systemet

Sideløbende med den politiske behandling vil regionens ledelse være i dialog med medarbejderne via MED-systemet. I forhold til budgetprocessen for 2019 er der sket en ændring, således at RMU/RMU-formandsskabet får mulighed for at afgive et høringssvar, efter de har haft lejlighed til at se HMU-høringssvarene. Der er derfor en særskilt frist for høringssvar fra RMU, der er sat et par dage efter fristen for høringssvar fra HMU og øvrige høringssparter.

Tidsplanen herfor er vist nedenfor.

Tidsplan for dialog og inddragelse af MED-systemet

Dato	Aktivitet
4. februar	Møde i RMU <ul style="list-style-type: none"> Økonomi – Regnskab for 2018 og budgetlægningen 2020 Proces vedr. medarbejderinddragelse i forbindelse med budget 2020
4. april	Møde i RMU. Orientering om status vedrørende budgetproces/økonomiforhandlinger.
21. maj	Fællesmøde mellem forretningsudvalget og RMU - bl.a. med en drøftelse af økonomien
22. maj	Budgetseminar – RMU næstformænd inviteres til at deltage
6.-7. juni	RMU-døgnseminar - orientering om status vedrørende budgetproces og økonomiforhandlinger
1. august	Frist for eventuel udtalelse/bemærkninger vedrørende budget 2020 fra RMU-medarbejdersiden til forretningsudvalget og regionsrådet forud for 1. behandling af budget 2020. Der vil være tale om overordnede udtalelser/bemærkninger, mens der forud for budgetforligsdrøftelserne fremsendes høringssvar, der forholder sig til det konkrete budgetudkast
8. og 16. august	Forslag til budget 2020 (budgetnotat, der er materiale til regionsrådets 1. behandling) og administrationens forslag til prioriteringer og besparelser fremsendes til ledelsesområderne med henblik på drøftelse i HovedMED-udvalgene og eventuel afgivelse af høringssvar
2. september kl. 12.00	Frist for høringssvar fra HMU til 2. behandlingen + høringssvar fra evt. øvrige høringssparter
4. september kl. 12.00	Frist for supplerende høringssvar fra RMU/RMU-formandsskabet efter de har haft lejlighed til at se høringssvar fra HMU

12. september	RMU drøfter forberedelsen af dialogen med forretningsudvalget 22. oktober
22. oktober	RMU afholder fællesmøde med forretningsudvalget om blandt andet det vedtagne budget 2020

Fristerne for høringssvar til budgettet er tilrettelagt således, at høringssvarene fra HMU og RMU kan indgå som input i budgetforligsdrøftelserne.

Hvis ovenstående plan for budgetlægningen 2020 og inddragelse af RMU/HMU ændres, vil der hurtigst muligt blive aftalt og udmeldt en opdateret plan for inddragelse af MED-systemet med henblik på at sikre deres inddragelse i processen.